

Ελληνικά 21/01/2021:

- ❖ Διάβασε προσεκτικά τα πιο κάτω για να μάθεις τι είναι οι ελλειπτικές προτάσεις!

Ελλειπτικές προτάσεις

Λέγονται οι προτάσεις από τις οποίες λείπουν ένας ή περισσότεροι όροι (υποκείμενο – ρήμα) ή προσδιορισμοί, επειδή εννοούνται εύκολα από την άμεση αντίληψη και την κοινή πείρα των προσώπων που συνομιλούν ή από τα συμφραζόμενα (δηλαδή από το θέμα της συνομιλίας).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Ελλειπτική πρόταση	Τι σημαίνει / τι εννοείται
- Καλημέρα!	- Εύχομαι σε σένα να έχεις μια καλή μέρα!
- Καλά;	- Είσαι καλά στην υγεία σου;
- Ναι.	- Ναι, είμαι καλά.
- Για πού;	- Πού πας;
- Για ψώνια.	- Πάω να ψωνίσω.

Πολύ συχνά στην καθημερινή μας ομιλία παραλείπουμε όρους της πρότασης και μιλούμε με τμήματά της, ακόμη και μονολεκτικά. Έτσι, οι ελλειπτικές προτάσεις, συνοδευόμενες από διάφορες εκφράσεις του προσώπου ή άλλες κινήσεις, διευκολύνουν τη συνεννόηση.

Ελλειπτικές προτάσεις στα μέσα ενημέρωσης

Οι τίτλοι των άρθρων στις εφημερίδες και οι τίτλοι των ειδήσεων στα μέσα ενημέρωσης είναι σύντομοι και συχνά δίνουν ελάχιστες πληροφορίες για την είδηση, που αναφέρονται, χρησιμοποιώντας ελλειπτικές προτάσεις. Προσπαθούν μ' αυτό τον τρόπο να προκαλέσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη και του ακροατή αντίστοιχα. Ας δούμε ορισμένα παραδείγματα:

Τίτλος είδησης:

Κλειστά τα λιμάνια

Τι εννοείται (λείπει το ρήμα):

Είναι κλειστά τα λιμάνια.

Ακολούθως, στην είδηση, προσθέτουμε κι άλλες πληροφορίες για να καταλαβαίνει πιο εύκολα ο αναγνώστης ή ο ακροατής.

Ξεκίνησε η απεργία των λιμενεργατών. Τα λιμάνια όλης της χώρας είναι κλειστά και είναι μεγάλη η ταλαιπωρία του επιβατικού κοινού.

❖ Πήγαινε τώρα στο Τετράδιο Εργασιών, σελ.63 και κάνε την άσκηση 4 γράφοντας τα ρήματα που λείπουν από τις ελλειπτικές προτάσεις.

- 4 Παρατήρησε τους παρακάτω τίτλους από άρθρα εφημερίδων. Αναφέρονται όλοι στις ισχυρές χιονοπτώσεις, που έπληξαν την Ελλάδα για ένα τριήμερο.

Δρόμοι-παγίδες

Η Ελλάδα στην κατάψυξη

Κλειστά τα σχολεία

Φόβει για ελλείψεις σε καύσιμα και τρόφιμα

Επιτέλους χιόνι!

Οι τίτλοι των άρθρων είναι σύντομοι και μερικές φορές δίνουν λίγες πληροφορίες για την είδηση, στην οποία αναφέρονται. Συνήθως προσπαθούν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη για να διαβάσει την είδηση.

- Υπογράμμισε τα ρήματα. Τι παρατηρείς;

Τις προτάσεις από τις οποίες παραλείπονται τα ρήματα τις λέμε **ελλειπτικές**.

- Μεγάλωσε τους παραπάνω τίτλους γράφοντας τα ρήματα που εννοούνται. Μπορείς να προσθέσεις και άλλες πληροφορίες. Έτσι ο αναγνώστης θα καταλαβαίνει πιο εύκολα τις ειδήσεις στις οποίες αναφέρονται οι τίτλοι.

Π.χ. Οι δρόμοι σε πολλές περιοχές της Ελλάδας μετατράπηκαν σε παγίδες για τους οδηγούς, εξαιτίας του παγετού.

❖ Πήγαινε τώρα στο σετ φυλλαδίων που δώσαμε και κάνε τη σελίδα 14 για τις ελλειπτικές προτάσεις.

Ενότητα 6 : Ποιότητες ντιμένες στα λευκά
Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε 3

Ελλειπτικές Προτάσεις

Ελλειπτικές Προτάσεις

- Ελλειπτικές Προτάσεις:** λέγονται οι προτάσεις από τις οποίες λείπουν ένας ή περισσότεροι όροι ή προσδιορισμοί επειδή εννοούνται εύκολα. Οι όροι που μπορεί να λείπουν είναι το **ρήμα**, το **υποκείμενο** ή το **αντικείμενο, κατηγορούμενο**.

π.χ. Έμεινα μόνος μου. (λείπει το **υποκείμενο** εγώ)
Εύκολα τα θέματα των μαθηματικών. (λείπει το **ρήμα** ήταν)

Ασκήσεις

1. Γράψε τον όρο που λείπει στις παρακάτω ελλειπτικές προτάσεις.

Θα έρθεις μαζί μου ; εσύ
Σ' αγαπώ! _____
Καλό βράδυ! _____
Ωρα για φαγητό. _____
Καλά να περνάς! _____

Θα σε βοηθήσει να βρεις τον όρο που λείπει αν κάνεις την ερώτηση:

Ποιος; ή Τι κάνει;

2. Γράψε ξανά τις παρακάτω προτάσεις παραλείποντας τους όρους που χρειάζεται, ώστε να γίνουν ελλειπτικές.

Να έχετε καλό ταξίδι. _____
Ας είναι περαστικά. _____
Σου εύχομαι καλή όρεξη. _____
Κάντε ησυχία παρακαλώ. _____
Εγώ ακούω μουσική. _____

- ❖ Στο κείμενο μας «Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε» συναντήσαμε τους όρους Δ.Ε.Η. και Ο.Τ.Ε. Αυτοί οι όροι ονομάζονται **αρκτικόλεξα**. Μελέτησε τώρα προσεκτικά τα πιο κάτω για να μάθεις τι ακριβώς είναι τα αρκτικόλεξα:

Αρκτικόλεξα

Οι ονομασίες διάφορων υπηρεσιών, οργανισμών, ιδρυμάτων, οργανώσεων, κ.ά.:

- όταν γράφονται ολόκληρες, γράφουμε με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα και τα υπόλοιπα με μικρά
- όταν γράφονται σε συντομία, γράφονται με κεφαλαία τα αρχικά γράμματά τους και τελεία μετά από κάθε αρχικό γράμμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Δ.Ε.Η.	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
Ο.Τ.Ε.	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας
ΕΛ.ΤΑ.	Ελληνικά Ταχυδρομεία
Ο.Η.Ε.	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ρ.Τ.	Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση
Ο.Ε.Δ.Β.	Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων

- ❖ Πήγαινε στο σετ φυλλαδίων που δώσαμε και κάνε τη σελίδα 13.
- ❖ Πήγαινε τώρα στο τετράδιο σου, αντίγραψε τα πιο κάτω κυπριακά αρκτικόλεξα και γράψε δίπλα τη σημασία τους (μπορείς να ανακαλύψεις τι σημαίνουν ψάχνοντάς τα στο διαδίκτυο ή αν σε βοηθήσει κάποιος μεγαλύτερος).

Α.Η.Κ.
Σ.Α.ΠΑ.
Π.Ο.Ε.Δ.

Α.ΤΗ.Κ.
Υ.Π.Π.Α.Ν.
Ρ.Ι.Κ.

Κ.Ε.Π.Ο.
ΚΥ.Π.Ε.
Χ.Α.Κ.